ปัจจัยที่ส่งผลต่อแนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนเหนือ

FACTORS AFFECTING THE GUIDELINES FOR SCHOOL-BASED MANAGEMENT OF SCHOOLS UNDER BANGKOK METROPOLITAN ADMINITRATION, KRUNGTHON NUA GROUP

ผุสชนี ปัญญา (Puchanee Panya) [1*]
นันทิยา น้อยจันทร์ (Nuntiya Noichun) [2]
[1] นักศึกษาหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
[1] Student of Master of Education in Educational Administration, Faculty of Graduate school, Suan Sunandha Rajabhat University
[2] รองศาสตราจารย์ ดร. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
[2] Associate Professor Dr., Faculty of Education, Suan Sunandha Rajabhat University
* Corresponding Author E-mail: puchanee2405@gmail.com

รับต้นฉบับ 17 สิงหาคม 2563 ปรับแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ 21 ตุลาคม 2563 ลงตีพิมพ์ 30 ธันวาคม 2563

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อแนวทางการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนเหนือ 2) ศึกษาระดับแนวทางการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนเหนือ 3) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อแนวทางการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนเหนือ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ผู้บริหารและครู จำนวน 320 คน สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนเหนือ จากการกำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ เครจซี่และมอร์แกน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อแนวทางการบริหารที่โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เป็นแบบมาตรส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ .962 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ การหาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลวิจัยพบว่า 1) ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อแนวทางการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนเหนือ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 2) ระดับแนวทางการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนเหนือ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อแนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.850 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.723 และมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเท่ากับ 0.721 โดยเขียนสมการได้ ดังนี้

สมการในรูปแบบคะแนนดิบ

$$\hat{y} = 1.667 + 0.320(X_4) + 0.245(X_1) + 0.108(X_5)$$

สมการในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{z} = 0.540(X_4) + 0.419(X_1) + 0.177(X_5)$$

คำสำคัญ: ปัจจัยที่ส่งผล, แนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

ABSTRACT

The research armed 1) Study the level of Factors affecting the guidelines for school–based management of schools under Bangkok Metropolitan Administration Krungthon Nua Group. 2) Study the level of guidelines for school–based management of schools under Bangkok Metropolitan Administration Krungthon Nua Group. 3) Analyze the Factors affecting the guidelines for school–based management of schools under Bangkok Metropolitan Administration Krungthon Nua Group the research sample consisted of 320 administrators and teachers under the Bangkok Metropolitan Administration. The Research instrument used in the research was a questionnaire. Factors affecting the guidelines for school–based management of schools under Bangkok Metropolitan Administration Krungthon Nua Group were rating scale 5 levels, Reliability the whole version is .962. The statistics used. In data analysis is Percentage, Average, Standard deviation, Correlation Coefficient and Stepwise Multiple Regression Analysis.

The research were found that 1) Factors affecting the guidelines for school–based management of schools under Bangkok Metropolitan Administration Krungthon Nua Group As a whole, at a high level when considered in each aspect, found that it is at a high level. 2) The level of guidelines for school–based administration of the schools under the Bangkok Metropolitan Administration North Krung Thon Group As a whole, at a high level when considered in each aspect, found that it is at a high level. 3) Factors that affect the school–based administration approach there is a positive relationship at a high level. Predicting at the level of .01 The multiple correlation coefficient was 0.850. The correlation coefficient is 0.723 and with regression coefficient equal to 0.721. The correlation coefficient is 0.723 able to create predicting

the equation with raw scores was follows:

$$\hat{y} = 1.667 + 0.320(X_4) + 0.245(X_1) + 0.108(X_5)$$

the equation with raw scores was follows:

$$\hat{z} = 0.540(X_4) + 0.419(X_1) + 0.177(X_5)$$

Keywords: Factors, Guidelines for School–based Management

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 มีความมุ่งหมายที่จะจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีความสามารถ และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข การดำเนินการตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีพลังและประสิทธิภาพนั้น จำเป็นต้องยึดเงื่อนไข และหลักการสำคัญของการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการกำหนดเป็นนโยบาย 4 ประการได้แก่ 1) ยึดโรงเรียนเป็นศูนย์กลางในการตัดสินใจ (School Based Decision Making) 2) การมีส่วนร่วม (Participation) 3) การกระจายอำนาจ (Decentralization) และ 4) ความรับผิดชอบตรวจสอบได้ (Accountability) ด้วยเหตุนี้ กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดมาตรการเพื่อนำนโยบายด้านการกระจายอำนาจไปสู่การปฏิบัติ เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรา 39 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ที่กำหนดสาระสำคัญในการกระจายอำนาจการบริหารการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ งานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ไปยังคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาโดยตรง เพื่อให้การศึกษาสร้างคนและสร้างความรู้สู่สังคม คุณธรรม คุณภาพต่อไป (สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550)

การที่จะให้การดำเนินการในเรื่องดังกล่าวประสบความสำเร็จ กระทรวงศึกษาธิการจึงได้นำแนวความคิดด้านการบริหารและจัดการสถานศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Based Management) เป็นนโยบายสำคัญที่มุ่งหวังให้การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาเป็นเครื่องมือที่จะเพิ่มประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในการจัดการศึกษาไปสู่การปฏิบัติ เนื่องจากการบริหารตามแนวคิดนี้เป็นการยกอำนาจหน้าที่ในการตัดสินใจ ความรับผิดชอบในการบริหารจัดการศึกษาไปจากส่วนกลางและจากเขตพื้นที่การศึกษาไปยังโรงเรียนโดยตรงโดยการมอบอำนาจไปยังคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และสถานศึกษาให้คณะกรรมการสถานศึกษา มีหน้าที่ กำกับ ส่งเสริม สนับสนุน ภารกิจของสถานศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป นอกจากนี้ ให้มีการบริหารแบบมีส่วนร่วมการบริหารตนเอง มีอำนาจในการตัดสินใจ จัดการศึกษาให้ตอบสนองสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน รวมทั้งเป็นรูปแบบที่ยึดโรงเรียนเป็นศูนย์กลางในการเปลี่ยนแปลง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550)

หลักการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School–Based Management) เป็นแนวคิดที่เกิดขึ้นครั้งแรกในประเทศสหรัฐอเมริกา เนื่องจากผู้รับบริการไม่พึงพอใจในระบบการจัดการศึกษาและคุณภาพการศึกษาตกต่ำ จึงมีแนวคิดที่จะเปลี่ยนแปลงระบบการจัดการ และการบริหารการศึกษาใหม่โดยให้โรงเรียนเป็นฐานและเชื่อมโยงแนวคิด SBM เข้ากับการปฏิรูปการศึกษาและการกระจายอำนาจให้โรงเรียนเป็นอิสระในการบริหารตนเอง สำหรับประเทศไทยได้มีกฎหมายการศึกษาเป็นตัวกำหนด ประกอบด้วยองค์กรทางการศึกษา เช่น สำนักคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544) ให้ยึดหลักการ คือ หลักการกระจายอำนาจ หลักการมีส่วนร่วม หลักการบริหารตนเอง หลักการตรวจสอบถ่วงดุล ภาวะผู้นำแบบเกื้อกูล และการพัฒนาทั้งระบบ ซึ่งสอดคล้องกับหลักการของกระทรวงศึกษาธิการ (2547) และจันทรานี สงวนนาม (2551) ขณะที่ อุทัย บุญประเสริฐ (2545) มีความคิดเพิ่มเติมที่แตกต่างไปเล็กน้อย ควรมีหลักการคืนอำนาจจัดการศึกษาให้กับประชาชน ในทัศนะของอินทิรา หิรัญสาย (2544) ธเนศ ขำเกิด (2545) และสมศักดิ์ ดลประสิทธิ์ (2546) มีแนวคิดที่สอดคล้องกันว่า หลักการสำคัญในการบริหารจัดการยึดหลัก 4 ประการ คือ หลักการ

กระจายอำนาจ หลักการมีส่วนร่วม หลักการบริหารตนเอง และหลักการตรวจสอบถ่วงดุล ซึ่งมีการนำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการในปัจจุบัน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550) ได้นำตัวบ่งชี้การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานมาเป็นแนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ซึ่งแนวทางนี้จะมีประสิทธิผลมากน้อยเพียงใดนั้นย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ด้วยเหตุนี้ ผู้บริหารนอกจากจะต้องมีประสบการณ์ในการบริหารแล้วต้องมีความรู้ความสามารถ เน้นการบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยยึดหลักการกระจายอำนาจอย่างแท้จริง มุ่งพัฒนาบุคลากร และส่งเสริมให้มีวิสัยทัศน์ร่วมที่ชัดเจน ตลอดจนนำเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อบริหารและจัดการศึกษา ปัจจัยข้างต้นนี้น่าจะมีผลต่อประสิทธิผลของการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ซึ่งน่าจะเป็นปัจจัยที่ทำให้หลักการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานประสบผลสัมฤทธิ์อย่างแท้จริง (ดิเรก วรรณเศียร, 2553) จากหลักการข้างต้น จึงเห็นได้ว่าการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานนั้นต้องมีปัจจัยต่าง ๆ หลายประการ โดยเฉพาะปัจจัยด้านผู้บริหารมีความรู้ความสามารถ เน้นการบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยยึดหลักการกระจายอำนาจอย่างแท้จริง การมุ่งพัฒนาบุคลากร และการส่งเสริมวิสัยทัศน์ร่วมที่ชัดเจน ตลอดจนนำเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารและจัดการศึกษา ที่ทำให้การดำเนินงานประสบผลสำเร็จและเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น ส่งผลให้การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานประสบผลสำเร็จ (Whole School Approach) ให้มีประสิทธิภาพ (Efficiency) และประสิทธิผล (Effectiveness) โดยการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องกับนักเรียน โดยเฉพาะผู้บริหาร รองผู้บริหาร และครู ซึ่งจะทำให้การศึกษามีคุณภาพตามเป้าหมายที่กล่าวไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545

สำหรับโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนเหนือ เปิดสอนระดับชั้นอนุบาล 1 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ภายใต้วิสัยทัศน์ที่ว่า “นักเรียนเป็นคนดี มีคุณธรรมและความรอบรู้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข” และพันธกิจ “จัดการศึกษาระดับปฐมวัยและการศึกษาภาคบังคับให้นักเรียนทุกคนได้รับการพัฒนา เป็นคนดี มีศีลธรรม มีความรู้และคุณลักษณะตามมาตรฐานการศึกษา ด้วยระบบการจัดการที่มีคุณภาพ” ได้ดำเนินการบริหารงานโดยการใช้โรงเรียนเป็นฐานตามแนวนโยบายของสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร และตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 มาโดยตลอด

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่าผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อแนวทางการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนเหนือ เพื่อนำผลการศึกษาค้นคว้าไปเป็นข้อมูลให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาได้นำไปใช้และใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ ตามที่ได้รับมอบอำนาจเพื่อสร้างคนและสร้างความรู้สู่สังคม คุณธรรม คุณภาพสมรรถภาพ มีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์กับการศึกษาในอนาคตต่อไป พร้อมทั้งใช้ในการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อผลลัพธ์ที่เกิดกับผู้เรียนเป็นสำคัญ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อแนวทางการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนเหนือ

2. เพื่อศึกษาระดับแนวทางการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนเหนือ

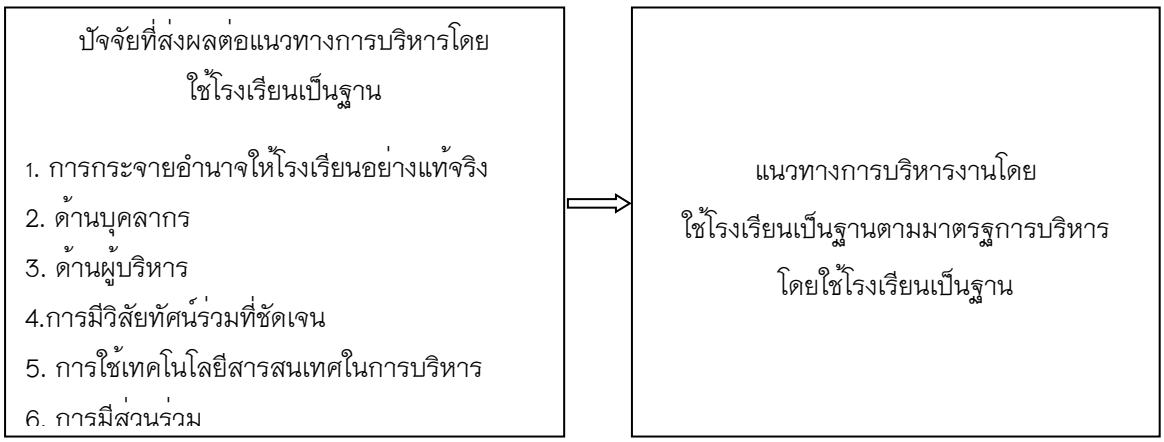
3. เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อแนวทางการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อแนวการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน สังเคราะห์จากแนวคิดของ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542, ดิเรก วรรณเศียร (2543), อุทัย บุญประเสริฐ (2545), ปัญญา แก้วกียูรและสุภัทร พันธ์พัฒนกุล (2545), ธีระ รุญเจริญ (2549), สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544), และสำนักเลขาธิการสภาการศึกษา (2548)

2. แนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานตามมาตรฐานการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550)

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและขนาดตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนเหนือ จำนวน 91 โรงเรียน จำนวนทั้งหมด 1,846 คน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนเหนือ กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 320 คน

เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยมีกระบวนการพัฒนาแบบสอบถามจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลและแนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานแล้วนำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์องค์ประกอบก่อนนำไปวิเคราะห์ตัวแปรสังเกต (Observe Variable) เพื่อพัฒนาเป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามฉบับดังกล่าวนี้ไปทำการทดสอบความเชื่อมั่นจากกลุ่มประชากร ที่มิได้เป็นกลุ่มตัวอย่างงานวิจัยจำนวน 30 คน ผลทดสอบความเชื่อตามแบบของ Cronbach's Alpha Coefficient มีผล Alpha ทั้งฉบับได้เท่ากับ .962

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลตามระเบียบขั้นตอนของทางบัณฑิตวิทยาลัย โดยการแจกและเก็บแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง ได้รับแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์ จำนวน 320 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

การนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการตอบคำถามและวัตถุประสงค์วิจัย การปฏิบัติตามข้อตกลงเบื้องต้นของสถิติที่เลือกมาใช้วิเคราะห์ข้อมูล และการพิจารณาตัวแปร รวมถึงระดับของการวัด ดังนั้น การวิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัยนี้ มีต่อไปนี้

1. สถิติวิเคราะห์ความถี่และค่าร้อยละ
2. สถิติวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. การวิเคราะห์ค่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ โดยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้ (Best,1981)
   - 4.50 – 5.00 หมายถึง มีระดับการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน มากที่สุด
   - 3.50 – 4.49 หมายถึง มีระดับการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน มาก
   - 2.50 – 3.49 หมายถึง มีระดับการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ปานกลาง
   - 1.50 – 2.49 หมายถึง มีระดับการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน น้อย
   - 1.00 – 1.49 หมายถึง มีระดับการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน น้อยที่สุด
4. การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัย

ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อแนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนเหนือ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$= 4.16, S.D.= .53) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับดังนี้ คือ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการกระจายอำนาจให้โรงเรียนอย่างแท้จริง ($\bar{X}$= 4.29, S.D.= .57) รองลงมา คือ ด้านบุคลากร ($\bar{X}$= 4.23, S.D.= .60) ด้านผู้บริหาร ($\bar{X}$= 4.21, S.D.= .60) ด้านการ

ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหาร ($\bar{x}$= 4.09, S.D.= .55) ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมที่ชัดเจน ($\bar{x}$= 4.09, S.D.= .67) และด้านการมีส่วนร่วม ($\bar{x}$= 4.08, S.D.= .67) ตามลำดับ

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อแนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนเหนือ

ปัจจัยส่งผลต่อแนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
ด้านการกระจายอำนาจให้โรงเรียนอย่างแท้จริง	4.29	.57	มาก
ด้านบุคลากร	4.23	.60	มาก
ด้านผู้บริหาร	4.21	.60	มาก
ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมที่ชัดเจน	4.09	.57	มาก
ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหาร	4.09	.55	มาก
ด้านการมีส่วนร่วม	4.08	.67	มาก
โดยรวม	4.16	.53	มาก

ระดับแนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนเหนือ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$= 3.94, S.D.= .34) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับดังนี้ คือ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มาตรฐานที่ 1 โรงเรียนมีอิสระและความคล่องตัวในการบริหารจัดการด้านวิชาการเพื่อประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{x}$= 4.20, S.D.= .34) รองลงมาคือ มาตรฐานที่ 8 โรงเรียนมีระบบการบริหารจัดการศึกษาที่ยึดหลักธรรมาภิบาลเพื่อมุ่งผลประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{x}$= 4.16, S.D.= .61) มาตรฐานที่ 5 โรงเรียนมีระบบการบริหารและจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมโดยองค์คณะบุคคลและเครือข่าย ($\bar{x}$= 4.06, S.D.= .53) มาตรฐานที่ 4 โรงเรียนมีอิสระและความคล่องตัวในการบริหารทั่วไปเพื่อประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{x}$= 4.06, S.D.= .59) มาตรฐานที่ 7 โรงเรียนมีระบบการบริหารและจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ($\bar{x}$= 4.00, S.D.= .64) มาตรฐานที่ 9 โรงเรียนมีระบบการบริหารและจัดการศึกษาที่พร้อมรับการตรวจสอบคุณภาพและประสิทธิภาพ ($\bar{x}$= 3.95, S.D.= .76) มาตรฐานที่ 6 โรงเรียนเปิดโอกาสและส่งเสริมให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในกระบวนการบริหารและจัดการศึกษา ($\bar{x}$= 3.85, S.D.= .62) มาตรฐานที่ 2 โรงเรียนมีอิสระและความคล่องตัวในการบริหารงานบุคคล เพื่อประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{x}$= 3.66, S.D.= .24) และมาตรฐานที่ 3 โรงเรียนมีอิสระและความคล่องตัวในการบริหารจัดการงบประมาณเพื่อประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{x}$= 3.57, S.D.= .29) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับแนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนเหนือ จำแนกตามมาตรฐาน

แนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
มาตรฐานที่ 1 โรงเรียนมีอิสระและความคล่องตัวในการบริหารจัดการด้านวิชาการเพื่อประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.20	.34	มาก
มาตรฐานที่ 2 โรงเรียนมีอิสระและความคล่องตัวในการบริหารงานบุคคล เพื่อประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ	3.66	.24	มาก
มาตรฐานที่ 3 โรงเรียนมีอิสระและความคล่องตัวในการบริหารจัดการงบประมาณเพื่อประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ	3.57	.29	มาก
มาตรฐานที่ 4 โรงเรียนมีอิสระและความคล่องตัวในการบริหารทั่วไปเพื่อประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.06	.59	มาก
มาตรฐานที่ 5 โรงเรียนมีระบบการบริหารและจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมโดยองค์คณะบุคคลและเครือข่าย	4.06	.53	มาก
มาตรฐานที่ 6 โรงเรียนเปิดโอกาสและส่งเสริมให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในกระบวนการบริหารและจัดการศึกษา	3.85	.62	มาก
มาตรฐานที่ 7 โรงเรียนมีระบบการบริหารและจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ	4.00	.63	มาก
มาตรฐานที่ 8 โรงเรียนมีระบบการบริหาร จัดการศึกษาที่ยึดหลักธรรมาภิบาลเพื่อมุ่งผลประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.16	.61	มาก
มาตรฐานที่ 9 โรงเรียนมีระบบการบริหารและจัดการศึกษาที่พร้อมรับการตรวจสอบคุณภาพและประสิทธิภาพ	3.95	.76	มาก
โดยรวม	3.94	.34	มาก

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับกับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนเหนือ มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นที่ใช้ในการวิเคราะห์มากที่สุดเท่ากับ 0.982 และน้อยที่สุดมีค่าเท่ากับ 0.570

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยและแนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนเหนือ

ปัจจัย	X_1	X_2	X_3	X_4	X_5	X_6	แนวทาง SBM(Y)
X_1	1.00	.982**	.771**	.820**	.743**	.759**	.790**
X_2		1.00	.862**	.850**	.806**	.736**	.765**
X_3			1.00	.837**	.744**	.570**	.740**
X_4				1.00	.715**	.694**	.822**
X_5					1.00	.731**	.696**
X_6						1.00	.631**
แนวทาง SBM(Y)							1.00

หมายเหตุ **มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

ตัวแปรที่ถูกเลือกเข้าสู่สมการมี 3 ตัว เรียงลำดับเข้าสู่สมการได้ ดังนี้ การมีวิสัยทัศน์ร่วมที่ชัดเจน (X_4) การกระจายอำนาจให้โรงเรียนอย่างแท้จริง (X_1) และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหาร (X_5) เป็นตัวแปรพยากรณ์ที่ส่งผลต่อแนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนเหนือ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ 0.850 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (R^2) เท่ากับ 0.723 หรือมีอำนาจการพยากรณ์ ร้อยละ 72.30 และมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (Adj R^2) เท่ากับ 0.721 หรือร้อยละ 72.10

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณค่าสัมประสิทธิ์กการถดถอยและค่าความคลาดเคลื่อนของการประมาณค่าตัวแปร

ตัวแปร	**R**	**R^2**	**Adj R^2**	**SE**	**F**	**P**
(X_4)	0.822	0.675	0.674	0.19195	666.507	0.000
(X_4) (X_1)	0.847	0.717	0.715	0.17964	400.722	0.000
(X_4) (X_1) (X_5)	0.850	0.723	0.721	0.17777	275.344	0.000

ปัจจัยที่ส่งผลต่อแนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (Y) พบว่า ปัจจัยการมีวิสัยทัศน์ร่วมที่ชัดเจน (X_4) การกระจายอำนาจให้โรงเรียนอย่างแท้จริง (X_1) และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหาร (X_5) มีค่าสัมประสิทธิ์ในรูปคะแนนดิบ เท่ากับ 0.320, 0.245 และ 0.108 ตามลำดับ มีค่าสัมประสิทธิ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน 0.540, 0.419 และ 0.177 ตามลำดับ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.850 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีความสามารถในการ

พยากรณ์ร้อยละ 72.30 มีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานเท่ากับ 0.17565 และค่าคงที่ของสมการในรูปคะแนนดิบ 1.667 โดยเขียนสมการได้ ดังนี้

สมการในรูปแบบคะแนนดิบ

$\hat{y}$ = 1.667 + 0.320(X_4) + 0.245(X_1) + 0.108(X_5)

สมการในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน

$\hat{z}$ = 0.540(X_4) + 0.419(X_1) + 0.177(X_5)

ตารางที่ 5 ค่าคงที่ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรต้นที่เป็นพยากรณ์ในรูปคะแนนทั่วไปและคะแนนมาตรฐานที่ได้รับคัดเลือกเข้าสู่สมการถดถอย

ปัจจัย	b	SE b	β	t	P
ค่าคงที่ (Constant)	1.667	0.081		20.505	0.00
(X_4)	0.320	0.034	0.540	9.471	0.00
(X_1)	0.245	0.044	0.419	5.568	0.00
(X_5)	0.108	0.033	0.177	3.558	0.00
R = 0.856 , R^2 = 0.732 R^2_{adj}=0.727 , SE_{est}= 0.17565 , F =142.797					

อภิปรายผล

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อแนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนเหนือ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับดังนี้ คือ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการกระจายอำนาจให้โรงเรียนอย่างแท้จริง รองลงมาคือ ด้านบุคลากร ด้านผู้บริหาร ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหาร ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมที่ชัดเจน และด้านการมีส่วนร่วม ตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจากแนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานนับได้ว่าเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยการวางแผนและจัดกิจกรรมอย่างเป็นระบบ มีการตรวจสอบและประเมินการดำเนินงานของโรงเรียน และทบทวนการปฏิบัติงานว่าเป็นไปอย่างปราศจากข้อบกพร่องรวมทั้งให้ความสำคัญต่อการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง การดำเนินงานของโรงเรียนสอดคล้องกับเป้าหมายหลักการจัดการศึกษาและความต้องการของผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยมีการตรวจสอบ ทบทวน และปรับปรุงคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของประภัสรา เทพศาสตรา (2553) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน สังกัดโรงเรียนเทศบาล จังหวัดระยอง พบว่า การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดโรงเรียนเทศบาล จังหวัดระยอง โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับเพชรรุ่ง สนั่นไทย (2558) เรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อ

การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ด้านบุคลากร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหาร ด้านผู้บริหาร การกระจายอำนาจให้โรงเรียนอย่างแท้จริง การมีวิสัยทัศน์ร่วมที่ชัดเจน และ การมีส่วนร่วม โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ระดับแนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนเหนือ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับดังนี้ คือ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มาตรฐานที่ 1 โรงเรียนมีอิสระและความคล่องตัวในการบริหารจัดการด้านวิชาการเพื่อประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ รองลงมาคือ มาตรฐานที่ 8 โรงเรียนมีระบบการบริหารจัดการศึกษาที่ยึดหลักธรรมาภิบาลเพื่อมุ่งผลประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ มาตรฐานที่ 5 โรงเรียนมีระบบการบริหารและจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมโดยองค์คณะบุคคลและเครือข่าย มาตรฐานที่ 4 โรงเรียนมีอิสระและความคล่องตัวในการบริหารทั่วไปเพื่อประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ มาตรฐานที่ 7 โรงเรียนมีระบบการบริหารและจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ มาตรฐานที่ 9 โรงเรียนมีระบบการบริหารและจัดการศึกษาที่พร้อมรับการตรวจสอบคุณภาพและประสิทธิภาพ มาตรฐานที่ 6 โรงเรียนเปิดโอกาสและส่งเสริมให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในกระบวนการบริหารและจัดการศึกษามาตรฐานที่ 2 โรงเรียนมีอิสระและความคล่องตัวในการบริหารงานบุคคล เพื่อประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ และมาตรฐานที่ 3 โรงเรียนมีอิสระและความคล่องตัวในการบริหารจัดการงบประมาณเพื่อประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนได้รับการบริหารจัดการภายใต้นโยบายการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาเพื่อยกระดับคุณภาพ และการตรวจสอบคุณภาพจากผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนทุกฝ่ายอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง รวมถึงการปฏิรูปการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 ที่กำหนดให้มีการส่งเสริมโรงเรียนบริหารในรูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โดยให้มีทั้ง 4 ฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายบริหารงานวิชาการ ฝ่ายบริหารงานบุคคล ฝ่ายบริหารรงานงบประมาณ และฝ่ายบริหารงานทั่วไป ซึ่งสถานศึกษาถือว่า การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงทำให้สถานศึกษาต้องดำเนินการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของตนเองอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ สอดคล้องกับงานวิจัยของทัดตะวัน นามจุมจัง (2558) เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 พบว่า ประเด็นที่มีการพูดถึงมากที่สุดในแต่ละด้าน คือ ด้านการกระจายอำนาจและการบริหารจัดการศึกษา ได้แก่ เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีบทบาทในการบริหารจัดการศึกษา ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม ได้แก่ เปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน และผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางและนโยบายในการพัฒนาคุณภาพ การศึกษา และด้านการบริหารจัดการโรงเรียนที่ดี ได้แก่ ควรกำหนดหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและบริบทของชุมชน และสอดคล้องกับงานวิจัยของจุรีรัตน์ ภาจันทร์คู (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า แนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ดังนี้ ด้านหลักการกระจายอำนาจ สถานศึกษาต้องมีระบบการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอน ด้านหลักการมีส่วนร่วม มีการเสนอแผนการระดมทรัพยากรทางการศึกษาและทุนการศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษา ด้านหลักการคืนอำนาจการศึกษาให้ประชาชน สถานศึกษาต้องประสานงานกับสำนักงาน

รับรองมาตรฐานการศึกษาและประเมินคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ด้านหลักการบริหารตนเอง จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ โดยวิเคราะห์นโยบายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ด้านหลักการตรวจสอบและถ่วงดุล สถานศึกษาร่วมเป็นกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรงของครูและบุคลากรในโรงเรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของเอมอร วิริยะขันติกุล (2553) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพและแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนเป็นฐานในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพกลาง ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพกลาง อยู่ในระดับมาก ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการกระจายอำนาจ ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม และด้านการบริหารจัดการที่ดี 2) แนวทางการพัฒนาการใช้บริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพกลาง คือ (1) ด้านการกระจายอำนาจสถานศึกษาควรมีการแบ่งงาน 4 ฝ่ายอย่างชัดเจน โดยแต่ละฝ่ายมีผู้รับผิดชอบตามความรู้ ความสามารถอย่างเหมาะสม โดยการออกคำสั่งแต่งตั้งแจ้งให้ทราบ และจัดทำโครงสร้างการบริหารงานอย่างชัดเจน ผู้บริหารต้องยอมรับการตัดสินใจและการแสดงความคิดเห็นของผู้รับผิดชอบงาน มีการสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่บุคลากรภายในโรงเรียน การจัดสรรงบประมาณในการบริหารงานควรมีความรวดเร็วและคล่องตัวมากกว่าที่เป็นอยู่ จัดหาและอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน (2) การบริหารแบบมีส่วนร่วมให้ความรู้แก่คณะกรรมการสถานศึกษาหรือเครือข่ายที่เกี่ยวข้องในการเข้ามามีบทบาทในการบริหารงานในโรงเรียน มีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทราบถึงประโยชน์ในการมีส่วนร่วมกับทางโรงเรียนต่อนักเรียนที่จะได้รับ (3) การบริหารจดัการที่ดี การบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลเข้ามาในโรงเรียนอย่างเป็นระบบ นำระบบ PDCA เข้ามาบริหารจัดการภายในโรงเรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของเจริญ หมื่นใจ (2553) เรื่อง แนวทางการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนวัดทองพูน อำเภอเชียรใหญ่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 แนวทางการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนวัดทองพูน อำเภอเชียรใหญ่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 พบว่า ด้านที่มีปัญหาระดับมากจัดทำเป็นยุทธศาสตร์ปรับปรุงแก้ไข ส่วนด้านที่มีปัญหาในระดับน้อย จัดทำยุทธศาสตร์ดำรงรักษา ยุทธศาสตร์ที่จะต้องปรับปรุงแก้ไข ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วม ด้านการบริหารตนเองและด้านการตอบสนองความต้องการของชุมชน ยุทธศาสตร์ที่จะต้องดำรงรักษาไว้ ได้แก่ ด้านการกระจายอำนาจ

3. วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อแนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนป็นฐานของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนเหนือ

3.1 ความสัมพันธ์ระหว่างการมีวิสัยทัศน์ร่วมที่ชัดเจน การกระจายอำนาจให้โรงเรียนอย่างแท้จริง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหาร และบุคลากร กับแนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลการวิจัยปรากฏเป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานจะต้องพัฒนาบุคลากรและผู้บริหารให้เป็นมืออาชีพ มีใบประกอบวิชาชีพ ซึ่งบุคลากรและผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ภายใต้การได้รับการกระจายอำนาจให้โรงเรียนอย่างแท้จริงในทุก ๆ ด้าน บุคลากรจะต้องเป็นผู้ที่มีการจัดการองค์กร โครงสร้าง และการบริหารงานอย่างมีระบบ ครบวงจร ให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา มีการส่งเสริมสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา โดยทุกคนที่มีส่วนร่วมต้องมีวิสัยทัศน์ร่วมกันที่ชัดเจน มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหาร มีการจัดกิจกรรมการบริหารเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีความสามารถในการบริหารจัดการ และมีการส่งเสริมการบริหารจัดการหลักสูตร

สถานศึกษาให้มีความเหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น สร้างบรรยากาศที่ดีในการบริหารสถานศึกษาเพื่อให้ผลการดำเนินงานด้านต่าง ๆ บรรลุตามเป้าหมายและมีประสิทธิผลสูงสุด เพื่อให้ผู้ร่วมงานเกิดความเชื่อมั่นในองค์กร เกิดความตระหนักและตั้งใจในการพัฒนางาน พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเพชรรุ่ง สนั่นไทย (2558) เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 2 ปัจจัยด้านบุคลากร ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหาร ด้านผู้บริหาร ด้านการกระจายอำนาจให้โรงเรียนอย่างแท้จริง ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมที่ชัดเจน และด้านการมีส่วนร่วม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านบุคลากร ปัจจัยด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหาร ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านการกระจายอำนาจให้โรงเรียนอย่างแท้จริง ปัจจัยด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมที่ชัดเจน ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน สอดคล้องกับงานวิจัยของยุทธศักดิ์ ไชยสีหา (2555) เรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น มีความสัมพันธ์กันในทางบวกกับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่นในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งผลการวิจัยปรากฏเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในปัจจุบันจะต้องพัฒนาบุคลากรให้เป็นมืออาชีพ มีใบประกอบวิชาชีพ ซึ่งบุคลากรและผู้บริหารสถานศึกษา ตามหลักการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานภายใต้การได้รับการกระจายอำนาจให้โรงเรียนอย่างแท้จริงในทุก ๆ ด้าน ซึ่งบุคลากรจะต้องเป็นผู้ที่มีการจัดการองค์กร การบริหารงานอย่างมีระบบครบวงจรเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา ทุกคนที่มีส่วนร่วมต้องมีวิสัยทัศน์ร่วมกันที่ชัดเจนและมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการ

3.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อแนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนเหนือ พบว่า ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์แนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ การมีวิสัยทัศน์ร่วมที่ชัดเจน การกระจายอำนาจให้โรงเรียนอย่างแท้จริง และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหาร โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ .856 สามารถร่วมกันพยากรณ์แนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานได้ร้อยละ 73.20 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ (SE_{est}) เท่ากับ .17565 แสดงว่าการมีวิสัยทัศน์ร่วมที่ชัดเจน การกระจายอำนาจให้โรงเรียนอย่างแท้จริง และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนเหนือ สอดคล้องกับงานวิจัยของเพชรรุ่ง สนั่นไทย (2558) พบว่า สมการพยากรณ์การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 2 คือ ด้านบุคลากร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหาร ด้านผู้บริหาร การกระจายอำนาจให้โรงเรียนอย่างแท้จริง การมีวิสัยทัศน์ร่วมที่ชัดเจน การมีส่วนร่วม มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.905 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 มีความสามารถในการพยากรณ์ได้ร้อยละ 81.70 มีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานเท่ากับ 0.18341 และค่าคงที่ของสมการในรูปคะแนนดิบ 3.329 ผู้บริหารสามารถนำผลการพยากรณ์ไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนเพื่อช่วยในการบริหารตัดสินใจและพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1) ผู้บริหารควรเน้นการมีวิสัยทัศน์ร่วมกันที่ชัดเจน เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า การมีวิสัยทัศน์ร่วมกันที่ชัดเจน มีความสัมพันธ์และส่งผลต่อแนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานมากที่สุด

2) ผู้บริหารควรเน้นการมีส่วนร่วม เนื่องจากผลการวิจัยระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อแนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานด้านการมีส่วนร่วมมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ซึ่งการมีส่วนร่วมเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์และสามารถส่งผลต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในโรงเรียน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิผลของแนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานบรรลุวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใด เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานสามารถนำไปพัฒนาหรือปรับปรุงแก้ไขให้มีประสิทธภาพในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา

2) ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน เพื่อการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาโดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่กว้างขึ้น เพื่อศึกษาเปรียบเทียบตัวแปรในด้านต่าง ๆ ที่สนับสนุนปัจจัยการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). **คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นนิติบุคคล**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

_____. (2547). **ยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติของกระทรวงศึกษาธิการ.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

จันทรานี สงวนนาม. (2551). **ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา.** กรุงเทพฯ: บุ๊คพอยท์.

จุรีรัตน์ ภาจันทร์คู. (2558). **แนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

เจริญ หมื่นใจ. (2553). **แนวทางการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนวัดทองพูน อำเภอเชียรใหญ่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารนวัตกรรมเพื่อการพัฒนา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.

ถวิล มาตรเสี่ยม. (2545). **การปฏิรูปการศึกษา: โรงเรียนเป็นฐานการบริหารจัดการ School-Based Management: SBM.** กรุงเทพฯ: เสมาธรรม.

ดิเรก วรรณเสถียร. (2543). การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School- Based Management). **วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร, 5**(2), 39-58.

ธเนศ ขำเกิด. (2545). การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน. **วารสารส่งเสริมเทคโนโลยี, 6**(8), 15-17.

ปัญญา แก้วกียูรและสุภัทร พันธ์พัฒนกุล. (2545). **การบริหารจัดการศึกษาในรูปแบบการใช้โรงเรียนหรือเขตพื้นที่การศึกษาเป็นฐาน**. กรุงเทพฯ: สำนักงานปฏิรูปการศึกษา.

ประภัสรา เทพศาสตรา. (2553). **ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดโรงเรียนเทศบาล จังหวัดระยอง.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.

เพชรรุ่ง สนั่นไทย. (2558). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2.** วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ยุทธศักดิ์ ไชยสีหา. (2555). **ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สมศักดิ์ ดลประสิทธิ์. (2557). **เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่อง การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-Based Management: SBM).** ค้นเมื่อ 20 มกราคม 2557 จาก http://www.Krupai.net/sbm_somsak.htm.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2544). **รายงานการประชุมแนวคิดและประสบการณ์การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์พิมพ์ดี จำกัด.

_____. (2550). **แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2548). **ตัวบ่งชี้การบริหารฐานโรงเรียน.** กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.

อุทัย บุญประเสริฐ. (2545). **การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน.** กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เอมอร วิริยะขันติกุล. (2553). **สภาพและแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนเป็นฐานในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพกลาง**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น.

Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. **Educational and Psychological Measurement, 30**(3), 607–610.